Aan de gemeenteraad

Uw brief van	-	Behandeld door	R.T.H. Derksen
Uw kenmerk	-	Telefoonnummer	(026) 32 60 111
Zaaknummer	ZS-531416	Onderwerp	Reactie op inwonersinitiatief actualiseren Wegencategoriseringsplan Lingewaard 2020
Bijlage(n)	4		
Datum	6 december 2022		

Beste raadsleden,

Op 10 oktober 2022 ontving u een inwonersinitiatief. Het verzoek is om het Wegencategoriseringsplan Lingewaard 2020 aan te passen op basis van de nieuwste richtlijnen van de wegcategorie GOW30. Een aangepast wegencategoriseringsplan zou ten grondslag liggen aan huidige en toekomstige wegenplannen. Met deze brief informeren wij u over het doorlopen proces en geven we een toelichting op het inwonersinitiatief.

Wegencategoriseringsplan Lingewaard 2020

In maart 2020 stelde u het Wegencategoriseringsplan Lingewaard 2020 vast. Het is een wegennetvisie voor de gemeente om de functie, vormgeving en het gebruik van wegen in balans te brengen en te houden. Het opstellen van een wegencategoriseringsplan is één van de belangrijkste verkeersveiligheidsmaatregelen in het kader van Duurzaam Veilig Wegverkeer. Het plan vormt de basis van alle infrastructurele plannen. Bij het categoriseren van de wegen is op basis van het algemeen belang rekening gehouden met onder meer de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid.

Hoewel het CROW voor wegen binnen de bebouwde kom nog geen onderscheid maakt in verschillende typen erftoegangswegen, hebben wij dat in ons wegencategoriseringsplan al wel gedaan. Dit omdat er binnen de gemeente wegen bestaan die niet uitsluitend een verblijfs- of ontsluitende functie hebben maar een dubbelfunctie. In vaktermen spreken we dan over de ‘grijze wegen’. Deze wegen zijn in ons wegencategoriseringsplan ondergebracht in de wegcategorie erftoegangsweg type I. In de praktijk vraagt de herinrichting van deze wegen om extra aandacht. Hier is namelijk een groot spanningsveld tussen de beschikbare ruimte, de aanwezigheid van kwetsbare verkeersdeelnemers en relatief veel gemotoriseerd verkeer. Ook de maximumsnelheid ligt hier vaak nog op 50 kilometer per uur. De vraag die steeds urgenter wordt, is of dat wel wenselijk is in het licht van de verkeersveiligheid. Daar is momenteel landelijk veel discussie over. Dit resulteert naar verwachting op nationaal niveau in de nieuwe wegcategorie GOW30.

Motie Tweede Kamer

Op nationaal niveau is veel aandacht voor verkeersveiligheid door meer risicogestuurd te werken. Dit betekent: de locaties aanpakken met een hoog verkeersveiligheidsrisico. Daarom is er eind 2020 een motie aangenomen om in overleg met gemeenten en SWOV een afwegingskader te ontwikkelen waarbij een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur in de bebouwde kom als leidend principe gehanteerd wordt, met de mogelijkheid om op doorgaande wegen hiervan af te wijken als het veilig kan, en gezamenlijk hiervoor een plan op te stellen. Het aannemen van deze motie betekent niet dat is besloten of wettelijk geregeld dat de maximumsnelheid op alle wegen binnen de bebouwde kom terug gaat naar 30 kilometer per uur.

Maatregelenprogramma GMP-plus

In juli 2021 stelde u het Maatregelenprogramma GMP-plus vast. Dit is een visie voor het aanpakken van knelpunten op de korte termijn (2022-2025). Naar aanleiding van de ontwikkelingen omtrent de landelijke discussie over 50 of 30 kilometer per uur heeft u bij de vaststelling ook besloten om in 2024 een verkeersstudie uit te voeren naar de gevolgen van het afwaarderen van alle erftoegangswegen type I binnen de bebouwde kom.

Het afwaarderen van wegen is een complexe opgave. Dit omdat het op veel wegen nodig is om de weginrichting aan te passen. Bij het terugbrengen van de maximumsnelheid is het belangrijk om een geloofwaardig wegbeeld na te streven. De weginrichting heeft namelijk veel invloed op de gereden snelheid. Naar aanleiding van deze verkeersstudie moet u bepalen hoe vooruitstrevend we hier de komende jaren mee aan de slag gaan.

Mobiliteitsvisie Lingewaard

In navolging van het Maatregelenprogramma GMP-plus is een lange termijn visie opgesteld. In februari 2022 heeft u de Mobiliteitsvisie Lingewaard vastgesteld. Bij de totstandkoming van deze visie heeft u vragen gesteld over de gevolgen van de landelijke discussie over 50 of 30 kilometer per uur voor Lingewaard.

Op 27 januari 2022 stuurde wethouder Sluiter u een memo om meer inzicht te geven in hetgeen dat op nationaal niveau is besloten en door kennisinstituten en adviesbureaus is geschreven. Verder is toegelicht wat de gemeente al heeft gedaan en voor welke uitdagingen we staan. De uitgangspunten in deze memo zijn ongewijzigd.

Als we kijken naar de mobiliteitsvisie dan staat daarin het streefbeeld voor Lingewaard in 2040 beschreven. Om daartoe te komen is een zestal strategische mobiliteitsopgaven uitgewerkt. Eén daarvan is ‘Verkeersveiligheid heeft prioriteit’, met als hoofdpunt ‘Van 50 naar 30 waar het kan, zodat de auto met beheerste snelheid door woongebieden rijdt’. Dit draagt bij aan de veiligheid, leefbaarheid en woonkwaliteit van Lingewaard. Deze opgave sluit aan bij de ambitie om meer wegen binnen de bebouwde kommen van Lingewaard af te waarderen naar 30 kilometer per uur. De focus ligt hierbij op de woonstraten (erftoegangsweg type II) en de wegen met een dubbelfunctie (erftoegangsweg type I). De gebiedsontsluitingswegen blijven onder meer vanwege de belangrijke ontsluitende functie buiten beschouwing.

Het belang voor behoud van 50 kilometer per uur wegen wordt ook onderstreept door het CROW. In november 2021 is het concept afwegingskader gepubliceerd. Daarin staat dat het omwille van de verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid nodig is om veilige 50 kilometer per uur wegen te

behouden. Hier kan het gemotoriseerde verkeer redelijk vlot doorstromen. Dit is ook belangrijk voor onder meer de aanrijtijden van nood- en hulpdiensten en de rijtijden van het openbaar vervoer.

Raadsoriëntatieavond 50/30 kilometer per uur

In september 2022 kreeg u een technische toelichting op de landelijke discussie over 50 of 30 kilometer per uur. Wij lichtten toe dat in het Wegencategoriseringsplan Lingewaard 2020 al voldoende rekening is gehouden met de nieuwe wegcategorie GOW30. Deze technische toelichting was nodig om u mee te nemen in de nieuwste ontwikkelingen en u de gelegenheid te geven om vragen te stellen. Op deze avond is ook de relatie gelegd met de 'Gereedschapskist GOW30' van Goudappel Coffeng en het effect daarvan op lopende projecten.

Inwonersinitiatief

Het inwonersinitiatief vraagt om het Wegencategoriseringsplan Lingewaard 2020 aan te passen op basis van de nieuwste richtlijnen van de wegcategorie GOW30. Dit onraden wij, omdat:

- We staan nog steeds achter de vastgestelde ambities;
- We beschikken over een vastgesteld en actueel beleidsplan waarin rekening is gehouden met de landelijke ontwikkelingen;
- Het bestaande beleidskader biedt voldoende ruimte om wegen uniform en herkenbaar in te richten.

Inforonde

Tijdens de Inforonde heeft de SP een vraag gesteld over de financiële consequenties van het inwonersinitiatief. Deze vraag is op dit moment lastig te beantwoorden. Het is namelijk onduidelijk welke aanpassingen er in het Wegencategoriseringsplan Lingewaard 2020 doorgevoerd moeten worden. Indien de SP antwoord wil op de vraag "Wat kost het om alle wegen binnen de bebouwde kommen van Lingewaard af te waarderen naar 30 kilometer per uur?" dan is het antwoord wederom lastig. De totale kosten zijn afhankelijk van veel factoren, maar ook de termijn waarbinnen dat gerealiseerd moet worden. Naar verwachting kost dit tientallen miljoenen.

Bijlagen

- Memo landelijke discussie 50-30 kilometer per uur (d.d. 27 januari 2022);
- Raadsoriëntatieavond. Technische toelichting 50-30 kilometer per uur (d.d. 14 september 2022);
- Inwonersinitiatief. Actualiseren Wegencategoriseringsplan Lingewaard 2020;
- Reactiebrief op inwonersinitiatief. Actualiseren Wegencategoriseringsplan Lingewaard 2020.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Lingewaard,
de secretaris, de burgemeester,

drs. I.P. van der Valk dr. P.T.A.M. Kalfs